

taito

KÄSITYÖ- JA
MUOTOILUKOULU
NÄPSÄ

KÄSITYÖ- JA MUOTOILUKOULU NÄPSÄ

Käsityön taiteen perusopetus
Laaja oppimäärä

OPETUSSUUNNITELMA

taito
PIRKANMAA

Taito Pirkanmaa ry, 20.6.2018

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO

2. TAITEEN PERUSOPETUS

2.1. Opetussuunnitelman perusteet, lait ja asetukset

2.2. Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

3. OPPILAITOS

3.1. Toiminta-ajatus ja tehtävä

3.2. Arvot

3.3. Oppimiskäsitys

3.4. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

3.5. Toiminnan jatkuva kehittäminen

3.6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

4. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1. Oppimisympäristöt

4.2. Toimintakulttuuri

4.3. Työtavat

4.4. Oppimäärän yksilöllistäminen

4.5. Hakeutuminen oppilaaksi

5. KÄSITYÖN TAITEEN PERUSOPETUS

5.1. Käsiyön taiteen perusopetuksen tehtävä, yleiset tavoitteet ja sisällöt

5.2. Opetuksen laajuus ja rakenne

5.3. Opintokokonaisuudet: tavoitteet, sisältöalueet ja laajuudet

5.3.1. Varhaisiän käsityökasvatus

5.3.2. Käsityön perusopinnot

5.3.3. Käsityön syventävät opinnot

5.3.4. Käsityön aikuisten opinnot

6. ARVIOINTI

6.1. Arvioinnin tehtävä

6.2. Arvioinnin kohteet

6.3. Arviointi opintojen aikana

6.4. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

6.5. Oppimäärän arviointi

7. TODISTUKSET JA OPINTOKORTTI

7.1. Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

7.2. Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

8. LIITTEET

1. Johtosääntö

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

3. Perusopintojen opintojakson suunnittelulomake

4. Syventävien opintojen opintojakson suunnittelulomake

1. JOHDANTO

Taito Pirkanmaa ry:n ylläpitämä oppilaitos Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Tuhannen oppilaan seutukunnallinen oppilaitos toimii yli 100-vuotiaan yhdistyksen alaisuudessa, jossa ymmärretään käsityön ajassa kehittyvät merkitykset, sisällöt ja toimintatavat. Taito Pirkanmaa ry kuuluu valtakunnalliseen taitojärjestöön, jonka muodostavat Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry ja 17 alueellista taitoyhdistystä. Taitojärjestö on Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n jäsen.

Näpsä aloitti käsityökoulutoiminnan vuonna 1990. Taito Pirkanmaa ry sai käsityön taiteen perusopetukselle opetusministeriön järjestämisluvan vuonna 2000. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä voi antaa käsityön taiteen perusopetusta seuraavissa kunnissa Pirkanmaalla: Akaa, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Mänttä-Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi. Taito Pirkanmaa ry sai vuonna 2000 opetusministeriöltä käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän koulutuksen järjestämisluvan kaikkiin edellä mainittuihin 11 kuntaan. Koulutuksen järjestäminen tuotetaan kuntien tuella, opetusministeriön tuntiperusteisella valtionavulla sekä oppilailta perittävillä lukukausimaksulla. Toimintaa kehitetään myös vaihtelevilla hankerahoituksilla. Opetuskielenä on suomi.

2. TAITEEN PERUSOPETUS

2.1. Opetussuunnitelman perusteet, lait ja asetukset

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat laki 633/1998 ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta ja Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista sekä koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma. Näpsän opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiksi 20.9.2017. Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvan Taiteen perusopetuksen uusia Opetussuunnitelman perusteita kutsutaan lyhyesti TPO2018 niiden käyttöönoton 1.8.2018 mukaisesti. Toimintaa määrittävät lisäksi mm. kuntien tehtäviä ohjaavat lait ja asetukset kuten Kulttuuritoimintalaki.

2.2. Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille, mutta myös aikuisille, tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteenaloja ovat: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi ja teatteritaide. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää osaamista ja valmiuksia ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Kansalliset opetussuunnitelman perusteet, TPO2018, määrittelee taiteen perusopetuksen tehtävän. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän eri taiteenalojen yhteisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa.

Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan. Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Opinnoissa kehittyvä monilukutaito, tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan

taiteen alaa historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä taiteiden ja tieteiden välille.

3. OPPILAITOS

3.1. Toiminta-ajatus ja tehtävä

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä on Taito Pirkanmaa ry:n alaisuudessa toimiva yksityinen oppilaitos. Oppilaitoksen tehtävänä on järjestää opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta Pirkanmaalla. Oppilaitos tarjoaa oppilaille mahdollisuuden opiskella käsityötä pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteita painottaen. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän taustalla vaikuttaa Taito Pirkanmaa ry ja sen toiminta-ajatus: Pirkanmaalaisen käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona. Näpsällä on yhdistyksen hallituksen hyväksymä johtosääntö. (Liite 1)

3.2. Arvot

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän opetussuunnitelma pohjautuu yhteiseen kansalliseen taiteen perusopetuksen arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana ovat käsityölle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

3.3. Oppimiskäsitys

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä oppilas on aktiivinen toimija tutkimassa ja tulkitsemassa ympäristöä, etsimässä uusia näkökulmia ja ideoita, kokeilemassa sekä toteuttamassa käsityötä. Oppimisen kannalta ovat olennaisia havainnot, moniaistisuus, kehollisuus, kokemukset ja niiden jakaminen vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Oppilas oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan niiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista, auttavat löytämään omia vahvuuksia sekä innostavat harjoittelemaan ja kehittämään omaa osaamista. Oppilaan luottamusta omaan osaamiseen vahvistetaan ohjaavalla, keskusteleavalla, arvostavalla ja kannustavalla palautteella.

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista. Opinnot vahvistavat kulttuurista osallisuutta ja edistävät hyvinvointia antaen eväitä hyvään elämään. Oppiminen on kokonaisvaltainen, vuorovaikutteinen ja oppilaan koko elämismaailmaan liittyvä prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti käsityössä sekä kasvamisessa itseksi että osaksi yhteisöä.

3.4. Yhteistyö huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa

Näpsä tekee yhteistyötä huoltajien kanssa koko opiskelun ajan. Yhteistyössä hyödynnetään oppilaitoksen käytössä olevia sähköisiä sovelluksia ja muita tiedotuskanavia. Näpsä jakaa huoltajille tietoa opetustoiminnasta, opetusjärjestelyistä ja ajankohtaisista tapahtumista. Lukuvuositain järjestetään tiedotusiltoja ja koko perheelle suunnattuja näyttelyitä ja tapahtumia. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän kehittämiseen huoltajat osallistetaan palautekyselyjen avulla.

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä tekee yhteistyötä paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö vakiintuneiden ja uusien yhteistyökumppaneiden kanssa on tärkeä osa-alue oppilaitoksen perustehtävän, opetustoiminnan ja oppilaitoksen kehittämisessä. Yhteistyötä kuvaavat monipuolisuus, tavoitteellisuus, aktiivisuus, asiantuntijuuden lisääminen ja pedagoginen kehittäminen.

Keskeisiä yhteistyötoimijoita paikallisesti ovat muut taiteen perusopetuksen oppilaitokset, Pirkanmaan kunnat, museot ja muut kulttuurialan toimijat. Yhteistyötä tehdään tapahtuma- ja näyttelytuotantona, kulttuurikasvatusohjelmien työpajojen toteutuksena ja opetuksen kehittämisenä. Valtakunnallisia yhteistyökumppaneita ovat mm. Taito Käsityö- ja muotoilukoulut, Taitoliitto, Taiteen perusopetusliitto, Opetushallitus, Opintokeskus Sivis ja KSL. Valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä toteutetaan mm. leirien, kurssien ja koulutuksen sekä opetuksen kehittämisen muodossa.

3.5. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän toimintaa kehitetään laadullisesti, toiminnallisesti ja pedagogisesti. Näpsässä Käsityön taiteen perusopetuksen kehittäminen on osa laaja-alaista käsityön kehittämistä paikallisesti, kansallisesti ja globaalisti. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin (Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 §, muutettu lailla 1301/2013).

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsällä on käytössä TPO, Taiteen perusopetusliitto ry:n taiteen perusopetukseen kehittämä Virvatuli, oppilaitoksen itsearviointimalli. Itsearviointi on tärkeä toiminnan kehittämisväline, minkä avulla löydetään toiminnan vahvuuksia ja kehittämistä vaativia osa-alueita. Arviointi on jaettu eri osa-alueisiin ja kokonaisuus toteutuu neljän vuoden jaksoissa. Toiminnasta kerätään oppilailta, huoltajilta, opettajilta ja oppilaitoksen johtokunnalta jatkuvaa ja vertailtavaa palautetta, joka ohjaa Näpsän kehittämistoimintaa.

Näpsä osallistuu aktiivisesti sekä paikalliseen että valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Kehittämistyössä yhteistyötoimijoita ovat mm. Taitoliitto, Taiteen perusopetusliitto, Opetushallitus ja paikalliset kulttuurialan toimijat, taiteen perusopetuksen oppilaitokset sekä vapaan sivistystyön toimijat. Yhteistyömuotoja ovat mm. koulutuspäivät, seminaarit, tapahtumatuotanto, hankkeet ja julkaisut. Näpsässä toimii myös oma kehittämysyksikkö, joka kokoaa kehittämistarpeita ja järjestää lukuvuodessa 5-6 sisäistä opetushenkilöstön koulutuspäivää opettajille. Lisäksi opettajien osaamista tuetaan mahdollistamalla osallistumista oman toimenkuvan osaamista tukevaan koulutukseen.

3.6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä tasa-arvosuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan tai vähintään kolmen vuoden välein. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on opetussuunnitelman liitteenä. Suunnitelma sisältää selvityksen oppilaitoksen tämän hetkisestä tilanteesta, tarvittavista toimenpiteistä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja arvion aikaisempiin suunnitelmiin sisältyneiden toimenpiteiden toteutumisesta ja tuloksista. (Liite 2)

4. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1. Oppimisympäristöt

Käsityön taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Avoin, kunnioittava ja myönteinen ilmapiiri rohkaisee ja innostaa oppilaita kehittämään osaamistaan. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöissä huomioidaan myös esteettisiä ja ekologisia arvoja.

Monipuoliset oppimisympäristöt luovat edellytykset aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn käsityössä sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Ne tukevat oppilaiden kasvua ja innostavat oppimiseen tarjoamalla jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumisen ja osaamisen kokemuksiin. Opetustilojen lisäksi oppimisympäristöinä hyödynnetään kulttuuri-, rakennettuja ja luonnonympäristöjä sekä oppilaiden elämismaailmaa ja yhteisöjä. Virtuaaliset oppimisympäristöt laajentavat ja syventävät mahdollisuuksia käsityön ja ilmiöiden tutkimiseen, oppimiseen sekä esittäytymiseen.

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä tehdään aktiivisesti yhteistyötä oman paikkakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa. Oppilaiden kanssa osallistutaan erilaisiin tapahtumiin eri taiteenalojen kanssa. Yhteistyöhankkeet muiden toimijoiden ja organisaatioiden kanssa paikallisesti ja valtakunnallisesti tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Näpsän oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen, eheän ja joustavan kokonaisuuden. Kehittämishankkeilla tuetaan oppimisympäristöjen monipuolisuutta ja ajanmukaisuutta. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä seurataan aktiivisesti käsityöalan ja elämisen uusia ilmiöitä. Näpsän tilajärjestelyt ratkaistaan toimipisteittäin ja yhteistyössä kuntien kanssa.

4.2. Toimintakulttuuri

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytänteistä sekä ajattelu- ja toimintatavoista. Toimintakulttuuri edistää käsityön taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa. Tämä vaikuttaa oppilaiden kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta sekä opettajien ja sidosryhmien innostukseen toimintakulttuurin ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän pedagogiikka perustuu toiminnallisuudelle ja opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia työskentelytapoja ja oppimisen muotoja. Näpsä oppivana ja luovana yhteisönä tukee oppilaan kasvua ja kannustaa oppilaitaan havainnointiin, pohdintaan, vuorovaikutukseen, arvottamiseen, itseilmaisuuksiin, luovuuteen, leikkiin ja oppimiseen. Opiskelu Näpsässä vahvistaa oppilaan positiivista ja realistista käsitystä itsestään aktiivisena oppijana ja ihmisenä. Yhdessä tekeminen, osallistuminen sekä tutkiva ja luova työskentely auttavat oppilaita nauttimaan oivaltamisesta, oppimisesta ja yhteisön läsnäolosta. Kannustava ja rakentava palaute auttaa iloitsemaan oppimisen vaatimasta

ponnistelusta, kokemaan onnistumista ja löytämään omia vahvuuksia, ymmärtämään omaa erityisyyttä ja kunnioittamaan moninaisuutta sekä ratkaisemaan ongelmia kasvattaen näin motivaatiota elinikäiseen oppimiseen. Oppiva yhteisö rohkaisee myös opettajia elinikäiseen oppimiseen, luovuuteen ja opetustyöstä nauttimiseen.

Hyvinvointi ja osallisuuden kokeminen edellyttävät oppilaan aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta koko Näpsä-yhteisössä. Kokemus Näpsä-yhteisöön kuulumisesta ja osallisuudesta sekä monipuolinen yhteistyö yhteisön sisällä ja elinympäristön toimijoiden kanssa tukevat oppilaan kasvua ja oppimista. Hyvinvointi ulottuu kaikkeen toimintaan, joka määrittää erityisesti jokaisen opettajan työskentelyä. Opettaja nähdään avaimena kestävään ja kehittyvään hyvinvointiin yhteisössä. Näpsän toiminnassa otetaan huomioon oppilaiden yksilöllisyys ja erilaiset tarpeet, mm. sukupuolten kasvun, kehityksen ja oppimisen erot. Oppilasta kuunnellaan ja rohkaistaan löytämään omat vahvuutensa ja voimavaransa. Oppilalle ryhmän ja opettajan tuki ovat yhtä tärkeitä. Oppilasta ja hänen työtään arvostetaan, jolloin oppilas oppii arvostamaan sekä omaa että toisen työskentelyä ja käsitöitä. Kokemus arvostuksesta auttaa jokaista olemaan ylpeä taidoistaan. Tämä luo positiivisen minäkuvan oppilaan hyvinvoinnin perustaksi. Käsityössä ja taideprosessissa virheet ovat osa tekemistä ja oppilaita autetaan suhtautumaan niihin rakentavasti. Hyvinvointia rakennetaan avoimuudesta, yhdessä tekemisestä, luottamuksesta, toisen työn kunnioittamisesta, auttamisesta, naurusta, vertaistuesta ja ilosta.

Turvallisuus on hyvinvoinnin perustekijä, johon kaikilla on oikeus. Turvallisuus sisältää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden unohtamatta virtuaalisia ympäristöjä. Turvallisuus kuuluu kaikkeen Näpsän toimintaan ja siitä huolehtiminen on jokaisen Näpsä-yhteisön jäsenen tehtävä. Yhteisön sisäistä turvallisuutta ohjaavat yhdessä sovittavat toimintatavat ja säännöt. Kiusaamiseen puuttuminen on olennainen osa Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän turvallisuutta. Näpsässä huolehditaan oppimisympäristöjen, tilojen, välineiden ja opetustilanteiden turvallisuudesta noudattamalla turvamääräyksiä, työohjeita ja käytettävien aineiden käyttöturvallisuustiedotteita, sekä ottamalla huomioon erilaisten opetustilojen turvallisuuteen ja siisteyteen vaikuttavat tekijät. Yhteisössä huolehditaan oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, yksityisyyden suojan, tietosuojan ja tekijänoikeuksien turvaamisesta. Turvallinen toimintakulttuuri luo edellytyksiä luovuuden kehittymiselle ja antaa mahdollisuuden myös epäonnistumisen kokemukseen ja siitä oppimiseen.

Käsityö koulutuksena, harrastuksena sekä elinkeinona ja kulttuurina on osa monimuotoista suomalaista yhteiskuntaa ja globaalia maailmaa. Näpsä-yhteisössä suhtaudutaan avoimesti kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja ymmärretään kulttuurista perintöä ja sen mahdollisuuksia. Käsityö nähdään globaalina kielenä, jota voidaan ymmärtää ajasta, paikasta, iästä tai kulttuuritaustasta riippumatta ilman sanallista kieltä. Näpsän toimintakulttuuri antaa kasvutilaa oppilaiden monikerroksisille kulttuuri-identiteeteille ja kehittää kulttuurienvälistä ymmärrystä, arvostusta ja kunnioitusta. Näpsässä erilaiset ajattelutavat ja arvot hyväksytään ja niistä keskustellaan rakentavasti. Opetuksessa pyritään hyödyntämään yhteisön ja yhteistyötahojen monikulttuurisuutta ja erilaisia kulttuureja. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tukevat yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta.

Näpsä ottaa toiminnassaan huomioon ympäristönäkökohdat ja kiertotalouden. Ympäristövastuullisuus toteutuu Näpsässä tarkoituksenmukaisina työkalu- ja materiaalivalintoina, taloudellisessa energian käytössä sekä huomioimalla opetuksessa materiaalien kierrätettävyyttä. Näpsän toimintakulttuurin kautta oppilaille välittyy ymmärrys siitä, että nykyhetken valinnat vaikuttavat omaan elämään, yhteiskuntaan,

ympäristöön ja tulevaisuuteen. Oppilaat oppivat arvioimaan elämäntapaansa sekä rohkaistuvat uudistamaan omia toimintatapojaan ja vaikuttamaan yhteiskunnan kehittämiseen kohti kestävää tulevaisuutta.

4.3. Työtavat

Oppilaiden kiinnostuksen kohteet, kokemukset, taidot ja tiedot ovat käsityöopetuksen lähtökohtia. Teemojen ja työtapojen monipuolisilla valinnoilla rohkaistaan tutustumaan uuteen ja vieraampaan, kokeilemaan, innostumaan ja ottamaan omia haasteita ja tavoitteita. Tutkivassa ja ongelmalähtöisessä käsityöprosessissa tiedon hankkimisen, käsittelyn, soveltamisen, arvioinnin ja luomisen taidot karttuvat innostuksen myötä. Käsityön tekeminen edistää käsitteellistä ja menetelmällistä oppimista, kriittistä ja luovaa ajattelua sekä taitoa soveltaa osaamista. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä. Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin.

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän keskeisiin työtapoihin kuuluvat ympäristön havainnointi, oman elämän ja ilmiöiden tutkiminen, kokeileva työskentely ja itse käsityön tekeminen. Monipuoliset työtavat yhdessä lukuvuosittain vaihtuvien teemojen kanssa tukevat ja kehittävät oppilaan vuorovaikutustaitoja, keskittymiskykyä, pitkäjänteisyyttä, eläytymiskykyä, oma-aloitteisuutta, vastuun kantamista, itseluottamusta sekä sosiaalisten taitojen kasvua. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat sekä monimuotoiset oppimisympäristöt lisäävät elämyksellisyyttä ja vahvistavat motivaatiota. Motivaatiota vahvistavat myös työtavat, jotka tukevat itseohjautuvuutta ja ryhmään kuulumisen tunnetta.

Monipuolinen ja tarkoituksenmukainen tieto- ja viestintäteknologian käyttö lisää oppilaiden mahdollisuuksia kehittää työskentelyään ja verkostoitumistaitojaan. Siten valmiudet verkkoympäristöissä toimimiseen karttuvat ja medialukutaito kehittyy.

Varhaisiän käsityökasvatuksessa tutustutaan lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti koken. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä.

Perusopinnoissa ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Mielikuvitus, ihmettely ja ideoiden kehittäminen toimivat työskentelyn lähtökohtina. Työskentelyssä korostuu käsillä tekeminen ja oivaltaminen. Oppimistehtävien aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään tekemisen ja oppimisen iloon. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat taidon oppiminen ja oma ilmaisu. Tekemisessä huomioidaan kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteita.

Syventävissä opinnoissa oppilaat voivat painottaa tai suunnata omia opintojaan. Opinnoille on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämislle, vuorovaikutukselle, tulkinnalle, arvottamiselle ja aktiiviselle toiminnalle perustuva lähestymistapa. Yksilöllisissä käsityöprosesseissa nousee esiin vahvemmin oppilaan omat eettiset, esteettiset ja ekologiset näkökulmat.

Aikuisten opinnoissa työtavat noudattavat käsityön taiteenperusopetuksen perusopintoja ja syventäviä opintoja. Työtapoja ohjaavat motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Aikuisten käsityön opinnoissa voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin.

4.4. Oppimäärän yksilöllistäminen

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä oppilaalle laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja opettajan kanssa esimerkiksi silloin, kun oppilas ei kykene opiskelemaan opetussuunnitelman mukaisesti. Henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa tehtäessä tarkastellaan oppilaan lähtötasoa, vahvuuksia, oppimistavoitteita ja mahdollisia tarvittavia tukitoimia. Yksilöllistäminen voi kohdistua tavoitteisiin, sisältöihin, opiskelu-aikaan, opetuksen toteutustapoihin tai arviointimenettelyyn. Yksilöllistämisen tavoitteena on, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään aina kirjallisesti. Opiskelusuunnitelman perusteella opettaja voi eriyttää opetusta muun muassa käytettävän ajan, työtapojen ja materiaalien suhteen. Oppilaalla voi olla oppitunneilla mukana myös henkilökohtainen avustaja. Oppilaan huoltaja vastaa avustajan hankkimisesta. Huoltajille annetaan tietoa mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää.

4.5. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Haku Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän oppilaaksi on maaliskuu-toukokuussa. Oppilaaksi taiteen perusopetukseen voivat hakea kaikki saman vuoden aikana 7 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat. Alle kouluikäiset voivat ilmoittautua tarjolla oleviin varhaisiän kasvatuksen ryhmiin siitä lukuvuodesta lähtien, kun täyttävät viisi vuotta.

Oppilaaksi voi ilmoittautua myös kesken lukukauden, jolloin oppilaaksi ilmoittautunut otetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaaksi opetusjaksojen vaihtuessa.

Oppilaaksi ilmoittautuminen tehdään sähköisesti Taito Pirkanmaa Ry:n kotisivuilla olevan linkin avulla. Ilmoittautumiseen täytetyt tiedot tallentuvat Näpsän hakurekisteriin, jossa ne säilyvät aktiivisina ilmoittautumisina yhden lukuvuoden ajan.

Oppilaaksioton tekee oppilaitoksen rehtori. Tieto oppilaaksiotosta, opetuspäivästä, -ajasta ja -paikasta lähetetään kirjallisesti huoltajalle hakemuksessa annettuun postiosoitteeseen. Liitteenä huoltajille toimitetaan myös oppilaitoksen lukuvuosiopas ja kirjautumisohjeet oppilashallintojärjestelmään, johon oppilaan tiedot on rekisteröity. Tässä järjestelmässä voi mm. tarkistaa ja korjata omia tietojaan. Oppilaspaikka on koko Taiteen perusopetuksen oppimäärään. Oppilas voi pitää opinnoista väli vuoden, jolloin hänen tulee sopia keskeytyksestään ja paluustaan opintoihin oppilashallinnon kanssa.

Oppilaitos päättää lukuvuosittain varhaisiän kasvatuksen, taiteen perusopetukseen valmentavien- ja erityisryhmien perustamisesta. Myös aikuisten ammatillisesti painottuvien opintojen järjestämisestä päätetään lukuvuosittain. Järjestettävistä ryhmistä ja opinnoista tiedotetaan mm. Taito Pirkanmaa ry:n nettisivuilla.

Oppilaitoksen johtokunta vahvistaa lukukausimaksut vuosittain. Materiaalimaksut täsmentyvät opetussuunnitelmassa määriteltyjen opintokokonaisuuksien edellyttämien materiaalien mukaan lukuvuosittain. Tarvittaessa voidaan laatia maksusuunnitelma, jonka tekemiseen on ohjeistus lukuvuosioppaassa. Vapaaoppilaspaikkaa voi hakea kirjallisesti oppilaitoksen johtokunnalta perusteluineen. Hakemukset osoitetaan oppilaitoksen rehtorille.

Oppilas voi menettää oppilaspaikkansa oppilaitoksen johtotiimin päätöksellä, jos oppilas ei pysty vastaanottamaan tai osallistumaan opetussuunnitelman mukaiseen jatkuvaan ja etenevään käsityön taiteen perusopetukseen tai aiheuttaa toistuvasti häiriöitä oppituntien aikana. Oppilaspaikan menettää myös, jos oppilaan lukukausi- ja materiaalimaksu on maksamatta lukukauden päättyessä.

5. KÄSITYÖN TAITEEN PERUSOPETUS

5.1. Käsityön taiteen perusopetuksen tehtävä, yleiset tavoitteet ja sisällöt

Käsityön laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista. Päämääränä on innostaa oppilasta oivalluksiin, mielikuvitukseen ja tekemisen iloon, jotka luovat perustan tavoitteelliselle, monimateriaalista osaamista ja ilmaisua kehittäväälle luovalle käsityölle. Opinnot alkavat käsityötaitojen harjaannuttamisella. Taidot syvenevät opintojen edetessä. Käsityötaidoilla tarkoitetaan ideointia, tavoitteellista suunnittelua, muotoilua ja toteuttamista. Näiden taitojen avulla syntyy ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön haasteisiin. Oppilasta ohjataan tutkivaan, elämykselliseen ja monipuoliseen materiaalien ja tekniikoiden käyttöön sekä soveltamaan itsenäisesti oppimaansa eri ympäristöissä. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä kulttuuri-, taide- ja elinkeinoelämän kanssa.

Opinnoissa tarjotaan mahdollisuuksia käsitellä suomalaista kulttuuriperintöä, kulttuurin moninaisuutta ja globaaleja kysymyksiä. Oppilaan omaa suhdetta käsityöhön ja kulttuurista osallisuutta syvennetään kannustamalla häntä havainnoimaan, pohtimaan ja tulkitsemaan esineitä, ympäristöä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä sekä tarjoamalla hänelle välineitä itsensä ilmaisemiseen ja kannanottamiseen käsityöllisin keinoin. Oppilasta ohjataan tunnistamaan oman toiminnan ja käsityöläisyyden merkityksiä sekä ymmärtämään elinympäristön laadun ja käsityöllisen toiminnan merkitys hyvinvoinnille.

Opinnot kannustavat oppilasta pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Opetuksessa tuodaan näkyväksi käsityön, taiteiden ja tieteiden välisyys sekä ohjataan oppilaita niiden soveltamiseen käsityössä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan ja tulkitsemaan ilmiöitä sekä tutkimaan, visioimaan, käsitteellistämään, innovoimaan ja rakentamaan uutta. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan käsitystä itsestä aktiivisena, osaavana ja luovana toimijana. Opinnot luovat pohjaa käsityön elinikäiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiseen myös muissa koulutusmuodoissa ja ammateissa.

Käsityön taiteen perusopetuksen tavoitteet on jaettu kolmeen tavoitealueeseen: Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden ja tieteiden välisyys. *Taidot- ja muotoilu* -tavoitealueessa tarkastellaan käsityön merkityksiä yksilölle taitoina ja muotoiluna. *Yhteiskunta- ja kulttuuri* -tavoitealueella nostetaan esiin käsityön merkityksiä yhteiskunnassa, yhteisöllisyydessä, hyvinvoinnissa, kulttuuriperinnön ja kehittyvän kulttuurin näkökulmista sekä elinkeinoelämässä. *Taiteiden ja tieteiden välisyys* -tavoitealue nostaa esiin käsityötaiteen keksivää, oivaltavaa, pohtivaa, leikkivää kokeilemisen ja testaamisen tapaa tuottaa ratkaisuja ja kehitellä uutta.

Käsityön taiteen perusopetuksessa keskeiset sisällöt ovat Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt ja Rakennetut ja luontoympäristöt. *Pukeutumista* tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. *Rakennettu ja luonnonympäristöjä* tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

5.2. Opetuksen laajuus ja rakenne

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä järjestää käsityön taiteen perusopetusta ja syventävää opetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Oppilaitos päättää lukuvuosittain taiteen perusopetusta tukevasta koulutuksesta. Tähän kuuluu varhaisiän kasvatusta, aikuisten ammatillinen koulutus, taiteen perusopetukseen valmentava koulutus sekä muu taiteen alan koulutus. Näitä opintoja voidaan myös tunnustaa taiteen perusopetuksen oppimäärään tapauskohtaisesti.

Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia. Opinnot muodostuvat perusopinnoista 800 tuntia ja syventävistä opinnoista 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden opetustunti on 45 minuuttia.

Varhaisiän kasvatukseen ryhmään voi hakea, kun täyttää 5 vuotta lukukauden aikana. Opetusta annetaan 2 tuntia kerran viikossa, 60 tuntia lukuvuodessa. Opintojen laajuuteen vaikuttaa oppilaan aloitusikä. Varhaisiän käsityökasvatukseen tunteja ei lasketa taiteen perusopetuksen oppimäärään.

Laajan oppimäärän perusopintoihin haetaan pääsääntöisesti alakouluikäisenä. Opetuskerta on 2–3 tuntia kerran viikossa. Viikkotuntien lisäksi opetusta voidaan laajentaa oppimisen kannalta tarkoituksenmukaisesti toteutettavaksi mm. leiripäivien, loma-aikojen leirien ja kurssien sekä tapahtumien muodossa. Perusopintojen oppimäärän tavoitteiden mukaisen osaamisen saavuttaminen kestää noin 7 vuotta. Opintojen kesto vaikuttaa oppilaan osaamisen kehittymiseen, aloitusikä ja muualla opitun tunnustaminen. Tavoitteiden mukainen osaaminen rakentuu henkilökohtaisesti viikoittaisen ryhmäopetuksen lisäksi omaehtoisena oppimisena kaikkialla oppilaan omissa toimintaympäristöissä.

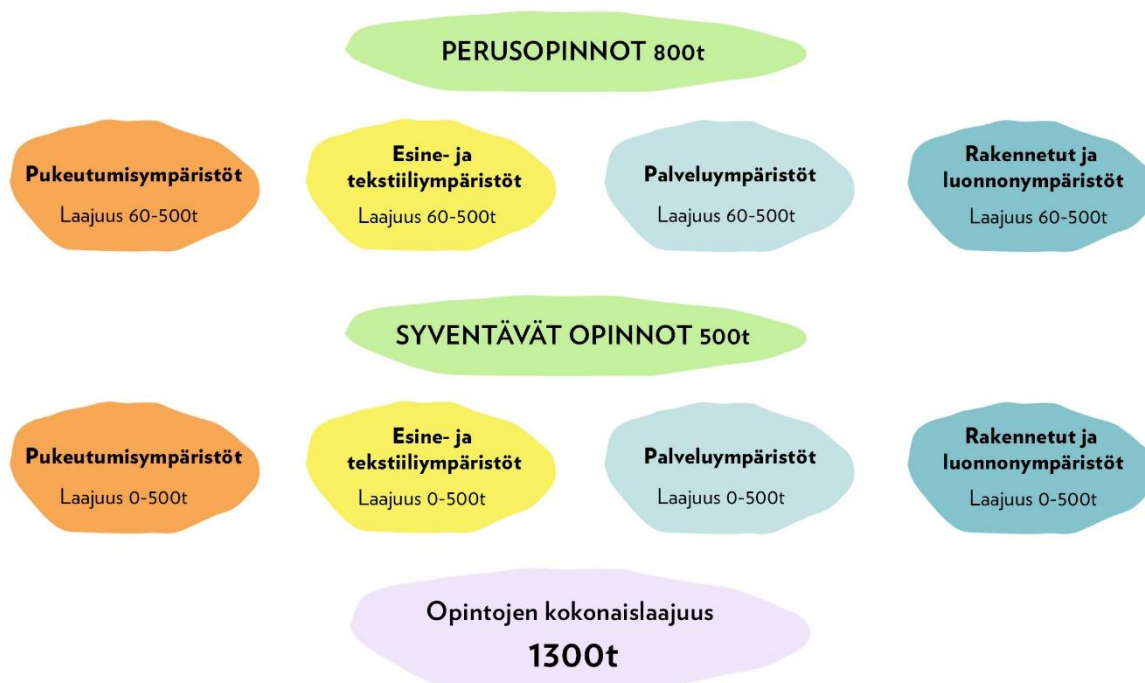
Oppilas voi siirtyä syventäviin opintoihin perusopintojen suorittamisen jälkeen tai muulla tavoin hankittujen vastaavien tietojen ja taitojen tunnustamisen perusteella. Laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa opetusta annetaan 4 tuntia viikossa. Lisäksi opetusta voidaan laajentaa oppimisen kannalta tarkoituksenmukaisesti toteutettavaksi mm. leiripäivien, loma-aikojen leirien ja kurssien sekä tapahtumien muodossa. Tavoitteiden mukainen osaaminen rakentuu henkilökohtaisesti viikoittaisesta ryhmäopetuksesta ja omaehtoisesta oppimisesta kaikkialla oppilaan toimintaympäristöissä. Syventävien opintojen tavoitteiden mukaisen osaamisen saavuttaminen kestää noin 4 vuotta. Opintojen kesto vaikuttaa oppilaan osaamisen kehittymiseen ja muualla opitun tunnustamiseen. Syventäviä opintoja voidaan järjestää myös yksilöllisillä opetusjärjestelyillä, joista sovitaan aina oppilaskohtaisesti.

Aikuisten opinnoissa noudatetaan perusopintojen ja syventävien opintojen laajuuksia. Aikuisopinnoissa on 4 tuntia viikossa, minkä lisäksi opetusta voidaan laajentaa oppimisen kannalta tarkoituksenmukaisesti toteutettavaksi mm. leiripäivien, loma-aikojen leirien ja kurssien sekä tapahtumien muodossa. Tavoitteiden mukainen osaaminen rakentuu henkilökohtaisesti viikoittaisen ryhmäopetuksen lisäksi omaehtoisena oppimisena kaikkialla oppilaan toimintaympäristöissä. Koko oppimäärän opintojen tavoitteiden mukaisen osaamisen saavuttaminen kestää noin 10 vuotta. Opintojen kesto vaikuttaa oppilaan osaamisen kehittymiseen ja muualla opitun tunnustamiseen.

KÄSITYÖN TAITEEN PERUSOPETUKSEN

Opintokokonaisuudet, rakenne ja laajuus Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä

5.3. Opintokokonaisuudet: tavoitteet, sisältöalueet ja laajuudet

5.3.1. Varhaisiän käsityökasvatus

Varhaisiän käsityökasvatuksen ryhmissä valmentaudutaan käsityön taiteen perusopetukseen ja opetuksen sisältö suuntaavat oppilaan osaamista perusopintojen aloitukseen.

Varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteena on tutustua lapsen omaan elinympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti koki. Varhaisiän käsityökasvatuksen ryhmissä kokeillaan ja harjoitellaan taitoja, erilaisia tekniikoita sekä materiaalien ja välineiden turvallista käyttöä. Toiminta ja tekeminen rakentuvat oppilaiden omakohtaisille elinympäristön kokemuksille sekä kulttuuri- ja taideilmiöille. Varhaisiän ryhmissä oppilaat harjoittelevat toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opetus tukee oppilaan ajattelun ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja auttaa näin lapsen myönteisen minäkuvan muodostumista. Varhaisiän käsityökasvatus muodostaa pohjaa myöhemmille opinnoille.

Varhaisiän käsityökasvatuksen opintokokonaisuus **Minä ja käsityö** rakentuu neljän sisältöalueen ympärille: pukeutuminen, esine- ja tekstiiliympäristöt, palveluympäristöt ja rakennetut- ja luonnonympäristöt.

Opintokokonaisuus suunnitellaan vuosittain tavoitteet, sisällöt, oppilaitoksen yhteinen teema, ajankohtaiset ilmiöt ja oppilaiden kiinnostuksenkohteet huomioiden.

5.3.2. Käsityön perusopinnot

Käsityön perusopintojen tarkoituksena on vahvistaa oppilaan olemisen tapaa aktiivisena toimijana sekä kehittää osaamista ja omaehtoisen ilmaisun taitoja. Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan tapaa omaan käsityöprosessiinsa sekä laajemmin elämäänsä. Oppilasta ohjataan tutkivaan ja leikkivään tekemiseen, tekemään päätöksiä ja toimimaan itseohjautuvasti ja oma-aloitteellisesti. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista elämässään. Oppilasta ohjataan tuottamaan käsityöprosessissa ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön tarpeisiin.

Perusopintojen tarkoituksena on taiteenalan keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opinnoissa oppilasta tuetaan asettamaan tavoitteita omalle oppimiselle yksin ja ryhmässä. Oppilasta harjoitetaan myös oman suunnittelun, käsityön ja oppimisen sanalliseen ja kuvalliseen dokumentointiin.

Perusopinnot rakentuvat neljästä opintokokonaisuudesta: ***Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt ja Rakennetut- ja luonnonympäristöt***. Kunkin opintokokonaisuuden laajuus rakentuu opintojen edetessä useasta opintojaksosta. Opintokokonaisuudet toistuvat vuosittain, mutta jaksojen laajuudet voivat vaihdella. Oppilaitos päättää vuosittain kunkin opintojakson sisällön, laajuuden, tavoitteet ja arvioinninkohteet, jotka sovitetaan yhteinen teema ja ajan ilmiöt huomioiden. Opintojakson suunnittelussa ja arvioinnissa käytetään perusopetuksen opintojakson suunnittelulomaketta (Liite 3). Sisältöjen valinnassa huomioidaan oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön esiintymismuotoja. Opintojaksoilla voidaan tavoitella yhtä tavoite- tai sisältöaluetta laaja-alaisempaa osaamista. Keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden näkökulmasta.

Käsityön perusopintojen tavoitteena on käsityötaitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opintojen tavoitteena on tukea oppilaan oman ilmaisun kehittymistä, käsityö-, muotoilu-, tiede-, taide- ja kulttuurisuhteen muodostumista sekä aktiiviseksi toimijaksi kasvamista. Päämääränä on ymmärtävä ja laaja-alainen materiaallinen ja immateriaalinen tekeminen.

Käsityön taiteen perusopetuksen perusopintojen tavoitealueet ovat Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden- ja tieteiden välisyys.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta käsityötaitojen harjoittelussa ja ajattelutaitojen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta havainnoimaan, pohtimaan ja ratkaisemaan ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita

- kannustaa oppilasta nauttimaan käsityöstä ja arvostamaan omaa sekä toisten käsityötä
- innostaa oppilasta soveltamaan oppimiaan taitoja ja ilmaisemaan itseään erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- ohjata oppilasta välineiden turvalliseen käyttämiseen ja tekniikoiden tarkoituksenmukaiseen soveltamiseen
- tukea oppilasta tarkastelemaan käsityötä prosessina.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta toimimaan käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana
- harjaannuttaa oppilasta ymmärtämään muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren väliset yhteydet sekä niiden vaikutukset elinympäristöön
- innostaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden moninaisuutta
- rohkaista oppilasta näkemään käsityö lokaalina ja globaalina toimintana.

Taiteiden- ja tieteidenvälisyys

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta tarkastelemaan käsityön olemusta monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä, aina läsnä olevana elinympäristön laatuna
- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- tukea oppilasta sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävän kehityksen ja kiertotalouden ymmärtämisessä
- innostaa oppilasta havainnoimaan ilmiöitä sekä tutkimaan, käsitteellistämään ja rakentamaan käsityötä teknologioita, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- kannustaa oppilasta innovatiivisuuteen ja uuden tiedon tuottamiseen yksin ja yhteisöllisesti.

Käsityön perusopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityön tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä.

Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsiyötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön perusopintojen sisältöalueet on jaettu opintokokonaisuuksiin

- *Pukeutuminen*, jota tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaateusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Esine- ja tekstiiliympäristöt*, jota tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Palveluympäristöt*, jota tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.
- *Rakennetut ja luonnonympäristöt*, jota tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

5.3.3. Käsiyön syventävät opinnot

Käsiyön syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Syventävät opinnot rakentuvat oppilaan valitsemien opintojaksojen mukaan.

Opinnoissa oppilas voi valita opintojaksoja jokaisesta neljästä opintokokonaisuudesta tai painottaa valintoja haluamansa opintokokonaisuuden alle. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, josta tarkemmin kohdassa 6.3. Arviointi opintojen aikana.

Syventävissä opinnoissa on neljä opintokokonaisuutta: ***Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt ja Rakennetut- ja luonnonympäristöt***. Oppilaitos päättää vuosittain tarjottavista opintokokonaisuuksiin perustuvista syventävistä opintojaksoista sekä niiden tavoitealueista, sisällöistä ja laajuuksista. Opintojakson suunnittelussa ja arvioinnissa käytetään syventävien opintojen opintojakson suunnittelulomaketta (Liite 4). Sisältöjen valinnassa huomioidaan yhteinen teema, oppilaille merkitykselliset ilmiöt ja oppilaiden toiveet. Ilmiöitä lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön esiintymismuotoja.

Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan ja elämäntapaansa. Oppilasta ohjataan tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Oppilasta ohjataan suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin.

Opintojaksoilla voidaan tavoitella yhtä tavoite- tai sisältöaluetta laaja-alaisempaa osaamista. Keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden näkökulmasta.

Syventävien opintojen yhteisinä tavoitteina on

- opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla
- ohjata oppilasta havainnoimaan, pohtimaan, arvottamaan, käsitteellistämään ja jakamaan kokemuksiaan sekä omaksumaan kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan
- ohjata tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan
- vahvistaa taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä
- ohjata oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin

Syventävien opintojen tavoitealueet ovat Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden- ja tieteiden välisyys.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta itsenäiseen käsityöprosessiin
- ohjata ja tukea oppilasta itsenäiseen kädentaitojen harjoitteluun ja ajattelutaitojen kehittämiseen
- kannustaa oppilasta löytämään itsenäisesti ratkaisuja arjen ja ympäristön haasteisiin

- rohkaista oppilasta soveltamaan oppimaansa ja ilmaisemaan itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- innostaa oppilasta tiedostavaan välineiden, materiaalien ja tekniikoiden käyttöön omassa ilmaisussaan
- rohkaista oppilasta harjoittelemaan omien tavoitteiden asettamista ja nauttimaan niiden saavuttamisesta.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta toimimaan aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä oivaltamaan osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä
- ohjata ja tukea oppilasta soveltamaan muotoilun, käytettävyyden ja materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia ympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- rohkaista oppilasta näkemään oma roolinsa elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- rohkaista oppilasta näkemään oman tekemisen, käsityön yhteys ammatillisuuteen ja yrittäjyyteen
- innostaa oppilasta toimimaan lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen dialogiin käsityössä
- vahvistaa oppilaan itsenäistä havainnointia ja halua rakentaa käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestävä kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- kannustaa oppilasta uuden tiedon itsenäiseen ja yhteisölliseen tuottamiseen sekä soveltamiseen.

Käsityön syventävissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Materiaalit niille ominaisine tekniikoineen toimivat ilmaisun välineinä sekä luovat perustan käsityölle tuotteina ja teoksina. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön syventävien opintojen sisältöalueet on jaettu opintokokonaisuuksiin

- *Pukeutuminen*, jota tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Esine- ja tekstiiliympäristöt*, jota tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Palveluympäristöt*, jota tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.
- *Rakennetut ja luonnonympäristöt*, jota tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

5.3.4. Käsityön aikuisten opinnot

Aikuisten opinnot etenevät perusopinnoista syventäviin opintoihin. Opetuksessa noudatetaan käsityön laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä sekä arvioinnin kohteita. Käsityön aikuisten opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoilujattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnistelemisen, uuden

oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämissä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

6. ARVIOINTI

6.1. Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

6.2. Arvioinnin kohteet

Perusopintojen arvioinnin kohteet ovat

Taidot ja muotoilu

Oppilas

- ymmärtää harjoittelun merkityksen käsityötaitojen ja käsityöllisten ajattelutaitojen oppimisessa
- havainnoi, pohtii ja ratkaisee ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita
- on innostunut käsityöstä ja arvostaa omaa sekä toisten käsityötä
- osaa soveltaa oppimiaan taitoja ja ilmaista itseään käsityöllä erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- osaa valita omaan ilmaisuunsa sopivat materiaalit ja tekniikat tiedostaen niiden ominaisuudet
- käyttää käsityön materiaaleja ja tekniikoita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti
- hahmottaa käsityön prosessina

Yhteiskunta ja kulttuuri

Oppilas

- toimii käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana
- hahmottaa muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia elinympäristöön
- näkee käsityön elävänä kulttuuriperintönä
- pohtii käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä
- osaa toimia empaattisesti monikulttuurisessa maailmassa
- ymmärtää käsityöyrittäjyyden traditiota

- näkee käsityön lokaalina ja globaalina toimintana

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Oppilas

- hahmottaa käsityön monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä elinympäristön laatuna
- osallistuu taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- ymmärtää sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävän kehityksen ja kiertotalouden merkityksiä
- osaa havainnoida ilmiöitä sekä soveltaa teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita, tutkiessaan, käsitteellistäessään ja rakentaessaan käsityötä
- työskentelee innovatiivisesti sekä osaa tuottaa uutta tietoa yksin ja yhteisöllisesti

Syventävien opintojen arvioinnin kohteet ovat

Taidot ja muotoilu

Oppilas

- ymmärtää käsityöprosessin eri vaiheita
- ymmärtää itsenäisen harjoittelun merkityksen käsityötaitojen ja käsityöllisten ajattelutaitojen oppimisessa
- havainnoi, pohtii ja ratkaisee itsenäisesti arjen ja ympäristön haasteita
- soveltaa oppimaansa ja ilmaisee itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- osaa valita omaan ilmaisuunsa sopivat materiaalit ja tekniikat tiedostaen niiden ominaisuudet
- asettaa omia tavoitteita ja nauttii niiden saavuttamisesta

Yhteiskunta ja kulttuuri

Oppilas

- toimii aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä näkee osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä

- soveltaa muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä ymmärtää niiden vaikutuksia elinympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- hahmottaa omaa rooliaan elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- pohtii käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä
- osaa toimia empaattisesti monikulttuurisessa maailmassa
- näkee oman tekemisen - käsityön yhteyden ammatillisuuteen ja yrittäjyyteen
- ymmärtää mahdollisuutensa toimia lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Oppilas

- käyttää taiteiden ja tieteiden välistä dialogia käsityössä
- havainnoi itsenäisesti ja tekee käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- soveltaa omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestävä kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- osaa tuottaa ja soveltaa uutta tietoa itsenäisesti ja yhteisöllisesti

6.3. Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu tässä opetussuunnitelmassa kuvattuihin varhaisiän käsityökasvatuksen, perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet. Arvioinnissa käytetään itsearviointia, vertaisarviointia, arviointikeskustelua sekä suullista tai kirjallista palautetta. Arviointi ei kohdistu oppilaan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan käsityötaitojen harjoittelua ja itseilmaisua, niiden kehittymistä sekä yhdessä oppimista. Jatkuvasa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään monipuolisesti itse- ja vertaisarviointia. Oppilas dokumentoi osaamistaan ja edistymistään opintojen aikana. Tämä dokumentaatio toimii tärkeänä osana oppilaan itsearviointia, vuorovaikutteista oppimista, osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä

perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittämistä. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti. Käsityön laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu tuotteesta, teoksesta tai palvelusta sekä siihen liittyvästä osaamisen dokumentaatiosta. Dokumentaatio sisältää sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia. Oppilas sopii lopputyönsä tavoitteista ja toteuttamistavasta yhdessä opettajan kanssa. Lopputyössä arvioidaan laaja-alaisesti oppilaan kasvua käsityön tekijäksi, ilmaisu- ja käsityötaitojen kehittymistä ja opitun soveltamiskykyä. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

6.4. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi.

Aikaisemmin suoritettujen opintojen tunnustaminen perustuu selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

Muutoin hankitun osaamisen tunnustaminen perustuu selvityksiin tai näyttöihin osaamisesta suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Oppilaana jatkava voi opiskeltuaan vähintään kaksi lukuvuotta esittää muutoin hankittua osaamistaan tunnustettavaksi ja hyväksiluettavaksi. Muutoin hankitulla osaamisella tarkoitetaan oppilaan esim. harrastuneisuuden avulla saavutettuja taiteen perusopetuksen tavoitteiden ja sisältöjen mukaisia käsityötaitoja, tietoja ja osaamista. Hyväksilukemispäätöksen tekee rehtori.

Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

6.5. Oppimäärän arviointi

Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet on kuvattu tässä opetussuunnitelmassa luvussa 6.2.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kohteisiin. Päätötdodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia sekä lopputyötä.

7. TODISTUKSET JA OPINTOKORTTI

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa todistuksen käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnoista sekä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen koko oppimäärästä. Todistukseen liittyy opintokortti ja sanallinen arvio. Opintokortissa on kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus. Sanallinen arvio on oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista tai oppimäärän päättötodistuksen liitteenä on sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä.

Opettajat kirjaavat oppilaan lukuvuoden aikana suorittamat opintokokonaisuuksiin liittyvät opintojaksot opintokorttiin lukuvuoden päättyessä. Opintokorttiin kirjataan lisäksi oppilaan tai huoltaja pyynnöstä muut opintoihin hyväksiluetut opinnot tai näytöt. Opintojen hyväksilukemisesta tarkemmin luvussa 6.4. *Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen*. Oppilas tai huoltaja voivat tulostaa oppilashallinto-ohjelmasta opintokortin osallistumisesta opetukseen.

Oppilas saa pyydettäessä osallistumistodistuksen, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistuksen liitteenä on opintokortti.

7.1. Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot suoritettuaan, oppilas saa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen.

Todistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus voi sisältää liitteitä.

7.2. Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot ja syventävät opinnot suoritettuaan, oppilas saa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen.

Todistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus

- syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.